

REKABET UYUM POLİTİKASI

Biotrend, ülkenin pazar dengesini koruma bilinciyle hareket eder, faaliyetlerini enerji üretim piyasası aktörleri arasındaki adil ticareti ve rekabeti koruma ilkesi çerçevesinde icra eder. Bu anlamda; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da dahil olmak üzere, mevzuatın izin verdiği sınırlar dışında hangi isim altında olursa olsun rekabeti bozan davranış ve eylemlerden kaçınır.

Serbest piyasa ekonomisinde teşebbüsler, pazara rahatça girebilmekte, serbestçe faaliyet gösterebilmekte ve fiyatları belirleyebilmektedir. Teşebbüslerin bu özgürlüklere sahip olabilmesi için ise, piyasada rekabetin var olması şarttır.

Biotrend'in faaliyet gösterdiği piyasayı şekillendiren kurumlar, piyasa oyuncularının, yani elektrik tedarik şirketlerinin serbestçe karar aldıkları, pazara rahatça girip çıkabildikleri, fiyatları serbestçe belirleyebildikleri bir piyasa oluşturmak için gayret göstermektedir. Gerçekten de rekabetin oluşmadığı veya kısıtlandığı bir sektörde, adil ve sağlıklı işleyen bir piyasanın oluşması mümkün değildir.

Bilindiği üzere şirketimizin ve ana hissedarımız olan Doğanlar Holding'nin temel politikası, kanunlara ve yürürlükte bulunan tüm hukuki düzenlemelere tam anlamıyla uygun hareket etmektir. Bu kapsamda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ("Rekabet Kanunu" veya "Kanun" veya "RKHK") ve tüm düzenlemeler ışığında rekabete tam uyumun sağlanması, Biotrend'in öncelikli ilkelerinden biridir. Bu çerçevede, Biotrend'in UY.YT.008 İş Etiği Kuralları Yönetmeliği'nde de bahsedilen rekabet uyum politikası, Rekabet Kanunu'nun lafzı ve ruhu tam anlamıyla uyum içerisinde.

Rekabet hukuku ihlalleri neticesinde şirketler yüklü para cezaları veya tazminat talepleri ile karşı karşıya kalabilmekte ve çalışanlara da bireysel idari para cezaları uygulanabilmektedir. Şüphesiz ki, rekabet ihlallerinin en ciddi zararı, şirketimizin itibarı ve marka değeri üzerindeki negatif etkisidir. Tüm bu negatif sonuçlardan kaçınmak için hem şirketimize hem de her bir çalışanımıza, rekabet kurallarının kurumsal olarak özümsemesi bakımından ciddi bir sorumluluk düşmektedir.

Biotrend'in mevzuata %100 uyum ilkesi çerçevesinde, rekabet hukukunun temel ilkelerinin ve yasaklayıcı kurallarının okunması, öğrenilmesi ve her bir çalışanın bu alanda kendisini sürekli geliştirmesi, yaptırımlar üzerine hem kendisinin hem de çevresindekilerin farkındalıklarını arttırması oldukça önemlidir.

Rakip şirketlerle ilişkilerde, iletişim ve etkileşimlerde rekabet hukuku kurallarına, ekonomik temelleri ve pratik uygulaması da dikkate alınarak birebir uyulması gerekmektedir. Bu sebeple değerli çalışanlarımız bu "rehber" niteliğindeki Politikayı okumalı, belirlenen kurallara uymalı ve tavsiyeleri dikkate almalıdır.

Rekabete aykırı sonuçların ve yaptırımlarının önlenmesi ancak tüm çalışanların üstlerine düşen görevi yerine getirmesi ile mümkündür. Bu nedenle, bütün çalışanlarımızdan rekabet kurallarını en iyi şekilde öğrenmeleri ve özümsemeleri, bu kurallarla tam uyum içinde hareket etmeleri beklenmektedir.

1. Rekabet Kapsamında İncelenen İşlemler

"Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" bu madde ile yasaklanmaktadır. Bu bağlamda dikey ve yatay anlaşmalar karşımıza çıkmaktadır (Kanun madde 4).

"Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" bu madde ile yasaklanır. Hâkim durumda olmak değil, hâkim durumun kötüye kullanılması engellenir (Kanun madde 6).

"Birleşme veya Devralmalar" ülkenin bir bölümü veya bütününde "etkin" rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurması halinde hukuka aykırı ve yasaktır (Kanun madde 7).

2. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar

Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu anlaşmalar ve eylemler, yatay olarak aynı seviyedeki rakip şirketler arasında yapılabildiği gibi, dikey olarak üretim ve dağıtım zincirinin farklı kademelerinde yer alan teşebbüsler arasında da yapılabilir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki anlaşmaların;

- Medeni Kanun ve Borçlar Kanunu hükümlerine göre geçerli bir anlaşma olması aranmaz. Centilmenlik anlaşmaları 4054 sayılı Kanun uyarınca bir anlaşmadır.
- Şekil şartı yoktur. Yazılı, sözlü, zımni her türlü irade uyuşması yeterlidir.
- İmzalanmış olması gerekli değildir.
- Anlaşma ile bağlı olduğunu kabul etmek yeterlidir.
- Uygulanmış olması gerekli değildir. Amaç yeterlidir.
- Her iki tarafın menfaatine olması gerekli değildir.
- Kasten veya ihmal sonucu olabilir.

2.1. Anlaşma Türleri

Üretim zincirinin farklı seviyesinde (örneğin üreticiler ile dağıtım şirketleri, dağıtım şirketleri ile tedarik şirketleri arasında gerçekleştirilen) anlaşmalar dikey anlaşma olarak; zincirin aynı seviyesindeki rakipler arasındaki anlaşmalar ise yatay anlaşma olarak nitelendirilmektedir.

Yatay İhlaller

- Rakip konumundaki teşebbüslerin aşağıda sayılan eylemleri 4054 sayılı Kanun'a göre hukuka aykırı ve yasaktır;
- Fiyat tespiti (fiyat artırmak, sabitlemek, asgari fiyat belirlemek, indirimleri kaldırmak, indirim oranlarını, kâr marjını belirlemek vb.)
- İhalelere danışıklı teklif verilmesi (ihalelerin paylaşımı, ihalenin boykot edilmesi, ihaleye verilecek tekliflerin belirlenmesi vb.)
- Pazar/bölge/müşteri paylaşımı
- Üretim /satış miktarının tespiti
- Rakip şirketlerin faaliyetlerinin zorlaştırılması/piyasa dışına çıkartılması/yeni girişlerin engellenmesi

Yatay anlaşmalar vasıtasıyla Rekabet Kurulu'nun önüne gelen olaylarda;

- Hizmet fiyatı belirlemesi (Bankaların EFT ücretlerinin aynı olması için anlaşması)
- Ürün fiyatı belirlemesi (Rafinerilerin ürün çıkış fiyatları üzerinde anlaşması)
- Alınacak komisyon oranının belirlenmesi (Taşımacıların taşınan üzerinden aldıkları komisyonu belirlemesi)
- Pazar paylaşımı (Uçak yakıtı tedarikçilerinin havaalanı paylaşması)

- Arz kısıtlamaları (Elektrik üreticilerinin arz kısıtlaması için anlaşması, özellikle planlı arızalar verilmesi)
- Bölge paylaşımı (Çimento üreticilerinin bölge paylaşması) ile karşılaşılmıştır.

2.2. Uyumlu Eylem Karinesi

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişikliklerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde bulduklarına karine teşkil eder. Örneğin:

- Belli bir pazarda rakiplerin aynı anda benzer fiyat artışına gitmesi,
- Müşteri lehine olan bir uygulamanın (örn: indirim) rakiplerce aynı anda sonlandırılması,
- Rakiplerin rekabet etmeleri gereken bir alanda rekabet etmemeleri ve bunun rasyonel bir açıklamasının olmaması (Örneğin belli bir alıcıya her rakibin aynı fiyatı vermesi, rekabet etmeye yanaşmaması gibi)

Uyumlu eylem karinesi işletildiğinde teşebbüslerin uyumlu eylem içerisinde olmadıklarını kanıtlamaları gerekmektedir. Teşebbüsler uyumlu eylem içerisinde olmadıklarını ancak rasyonel ve ekonomik gerekçeleri ortaya koyarak kanıtlayabilir.

2.3. Rekabete Duyarlı Bilgilerin Paylaşımı

Pazardaki rekabeti doğrudan etkileyen ve pazardaki belirsizliği ortadan kaldıran stratejik bilgilerin rakipler arasında değişimi, işbirlikçi sonuçlara neden olması ve pazarda simetri yaratması nedeniyle Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali olarak nitelendirilmektedir.

Rekabet Kurulu salt rakipler arası rekabete duyarlı bilgi değişimini dahi ihlal olarak kabul etmektedir. Ayrıca, tarafların, üzerinde uzlaştıkları kurallara uyulup uyulmadığının takibini sağlayarak kartelin işleyişini kolaylaştıran bilgi değişimleri de kartelin bir parçası olarak değerlendirilmektedir.

Aşağıdaki bilgiler rekabete duyarlı bilgi olarak kabul edilmektedir;

- Uygulanması düşünülen ücretler, promosyonlar, fiyatlar, satış stratejileri, stok rakamları
- Girilmesi düşünülen ihaleler, ihalelerde verilecek teklifler
- Maliyetler, kârlar
- Şirket için ticari sır teşkil eden ve onu rekabetçi kılan her husus

Rekabet Kurulu'nun 28.11.2017 tarih ve 17-39/636-276 sayılı kararı ile, Türkiye'deki kurumsal müşterilere kredi sağlayan bankalar tarafından güncel kredi sözleşmelerine ilişkin faiz, vade gibi kredi koşullarına dair bilgiler ile diğer finansal işlemlerle ilgili rekabete hassas bilgilerin paylaşılması suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmesi nedeniyle soruşturma konusu teşebbüslere toplam 21.179.390,25 TL idari para cezası uygulanmıştır.

3. Muafiyet Rejimi

4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi:

Aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararları Kanun'un 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaftır:

- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.

Kurul, şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarabilir.

4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın/uyumlu eylemin/teşebbüs birliği kararının rekabeti bozma, engelleme ya da kısıtlama amacının ya da bu şekilde bir etkisinin olup olmadığı ya da ileriye dönük olarak bu ihtimali taşıyıp taşımadığı araştırılır. Bu risklerin varlığı halinde dahi bazı durumlarda yatay anlaşmalara (örneğin, rakipler arasındaki AR-GE, iş birliği, uzmanlaşma, birlikte üretim ve birlikte satın alma anlaşmaları gibi) ve dikey anlaşmalara belli koşullar altında izin verilebilir.

3.1. Bireysel Muafiyet:

- Şirketler arası bir anlaşma sonucunda,
- Ekonomik ya da teknolojik gelişme sağlanıyorsa,
- Tüketiciler bundan yarar sağlıyorsa,
- Piyasadaki rekabet önemli ölçüde ortadan kalkmıyor ve gereğinden fazla sınırlanmıyorsa,
- Rekabet sayılan amaçlara ulaşılması için zorunlu olandan fazla sınırlanmıyorsa

İlgili teşebbüs veya teşebbüs birlikleri, 4. madde kapsamındaki anlaşma, uyumlu eylem veya teşebbüs birliği kararının yukarıda belirtilmiş olan muafiyet şartlarının tamamını taşıdığı Kurul tarafından tespit edilmesi amacıyla kuruma başvuruda bulunabilir.

3.2. Grup Muafiyeti:

Grup muafiyetinin çıkarılabilmesi için teşebbüsler başvuru yapmaz, Rekabet Kurulu gerekli gördüğü sektörler için çıkartır. Enerji sektörü için şimdilik bir grup muafiyeti bulunmamaktadır.

4. Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması (Madde 6)

4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi:

Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır.

4054 sayılı Kanun'da hâkim durum "belirli bir piyasada bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" olarak tanımlanmaktadır.

Hâkim durumun göstergesi olarak pazar payı önemli bir unsur olmakla birlikte hâkim durum için sabit bir pazar payı oranı tespit edilmesi mümkün değildir:

<%40 Genellikle hâkim durum bulgusu yoktur

%40-%50 Başka şartların varlığı aranır

%50-%60	Güçlü bir gösterge
%60-%70	Aksi göstergelerin yokluğunda hâkim durumun varlığı için yeterli gösterge
>%70	Genellikle hâkim durum göstergesidir

Herhangi bir teşebbüsün hâkim durumda olması, rekabet hukuku bağlamında yasaklanan bir durum değildir. Rekabet hukuku kapsamında yasaklanan husus, hâkim durumun kötüye kullanılmasıdır.

4.1. Yapılması Gerekenler

Müşterilere sağlanan hizmetlerin hüküm ve şartları rakiplerden bağımsız şekilde (rakiplerle iletişime geçilmeksizin) **belirlenmelidir**.

Rekabet etmemek için makul ticari sebepler bulunmadıkça uygun müşteriler için her zaman **rekabet edilmelidir**.

Akdedilen sözleşmelerle getirilen rekabet etmeme yükümlülüklerinin 5 yılı aşmamasına ve münhasırlık içeren sözleşmelerin her halükârda imzalanmadan önce Hukuk Departmanı tarafından incelenmesine **dikkat edilmelidir**.

Rakipler ile bir araya gelinecek toplantılar öncesi mutlaka gündem talep edilmeli ve gündem toplantı öncesi detaylı olarak **incelenmelidir**.

Toplantı sırasında rekabete aykırı olduğunu düşündüğünüz konular konuşulmaya başlandığında toplantı derhal **terk edilmeli** ve bu husus tutanağa **geçirilmeli** ve **tutanağın bir kopyası alınmalıdır**.

Toplantılar kapsamında rakiplerle iletişim gündem maddelerinin görüşülmesi ile **sınırlı olmalı** ve bunun dışında her türlü resmi veya gayri resmi görüşmeden **sakınılmalıdır**.

Enerji sektöründe faaliyet gösteren rakip teşebbüsler ile yapılan alım-satım ilişkisi içeren sözleşmeler uyarınca kurulan iletişimlerin yalnızca bu ilişki kapsamında kalması **sağlanmalıdır**.

4.2. Yapılmaması Gerekenler

Rakiplerle rekabeti sınırlayıcı herhangi bir anlaşma **yapılmamalıdır**.

Rakiplerle fiyat veya teklif ettiğiniz indirimler gibi fiyat unsurları başta olmak üzere, rekabete hassas herhangi bir unsura ilişkin **bilgi alışverişi yapılmamalıdır**.

Rakiplere ait rekabete hassas bilgilerin konuşulduğu bir görüşmede veya bir toplantıda aktif olarak tartışmaya katılım sağlanmasa dahi **bulunulmamalıdır**.

5. Birleşme ve Devralmalar

Bazı birleşme ve devralmalar, piyasadaki rekabet ortamına önemli derecede zarar verecek nitelikte güçlü teşebbüslerin ortaya çıkmasına ve tüketici refahının olumsuz etkilenmesine neden olabilir. Bu nedenle birleşme ve devralmaların denetimi, piyasalardaki rekabet koşullarının korunması için önemli ve gereklidir.

4054 sayılı Kanun kapsamında hâkim durum yaratan ya da pazarda hâkim durumda olan bir şirketin bu konumunu güçlendiren ve “etkin” rekabeti önemli ölçüde kısıtlayan türden birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır.

Hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurula bildirilerek izin alınması gerektiğini Kurul, çıkaracağı tebliğlerle ilan eder. İzne tâbi bir işlemin Rekabet Kurulu’ndan izin almaksızın

hukuki geçerlilik kazanabilmesi mümkün değildir ve izne tabi bir işlemin Rekabet Kurulu'ndan izin almaksızın gerçekleştirilmesi durumunda yüksek para cezaları ve işlemin geçersizliği söz konusu olabilir. Rekabet Kurulu yaptığı inceleme sonucunda ilgili işleme izin verebilir ya da işlemi reddedebilir. Bazı durumlarda ise ilgili işleme belirli koşullar altında izin verebilir.

6. Yerinde İnceleme Usulü ve Yerinde İnceleme Sırasında Yapılacaklar

Rekabet Kurulu re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine harekete geçer. 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu, kanunun kendine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. İncelemeler Rekabet Kurulu'nun yetkilendirdiği görevli uzman tarafından yapılmaktadır.

Yerinde incelemeler doğası gereği önceden haber verilmeksizin gerçekleştirilir. Görevli uzmanlar yerinde inceleme için geldiklerinde;

- Güvenlik ve resepsiyondaki görevlilere komut vererek uzmanların binanın içine alınmasını sağlayın.
- Bu süre içinde derhal diğer birimlerin yöneticilerini, şirket prosedürlerinde belirlenmiş yetkili müdürü ve avukatlarınızı haberdar edin.
- Üçüncü kişilerin, özellikle rakiplerinizin yerinde incelemeden haberdar edilmemesine dikkat edin, bu durum "soruşturmanın engellenmesi" olarak değerlendirilir.
- Görevli uzmanın yetkilendirmesini gösteren yetki belgesinin tarafınıza gösterilmesini talep edin ve yetki belgesinin bir örneğini alın.
- Yerinde incelemeyi uzmanlar ile koordinasyon içerisinde ve nezaket kuralları çerçevesinde yürütün. İş birliğine hazır olduğunuzu hissettirin.
- Yerinde incelemenin engellenmesinin ayrıca idari para cezasına tabi olduğunun unutulmaması gerekir.
- Görevli uzmanlar şirketin tüm binalarında, araçlarında ve diğer alanlarında inceleme yapmaya, tüm dokümanları talep etmeye, belge, e-posta, kitap ve evrakları incelemeye ve bunlardan kopya almaya, çalışanlara olaylar ve dokümanlar hakkında sorular sormaya yetkilidir.
- RKHK md 15/1(a) gereği; "Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilirler.
- Çalışanların Whatsapp ve diğer anlık mesajlaşma uygulamalarında yaptıkları yazışmalar da incelenebilir.
- Çekmecelerin ve dolapların kapalı olması, bilgisayarların şifreli olması incelemelerine mâni olmamaktadır.
- Mümkün olduğu ölçüde tek başınıza toplantıya katılmayın. Toplantıda uzmanlarca sorulan soruları dikkatlice not edin. Soruşturmanın konusu, kapsamı ve sebebi hakkında bilgi istemekten çekinmeyin.
- Uzmanlar tarafından sorulan soruları cevabına emin olduğunuz ölçüde yanıtlayın. Cevabından emin olmadığınız ve ikrara yönelik soruları yanıtlamaktan kaçınınız. Cevapların kısa ve konu ile ilişkili olmasına özen gösterin.
- Gizlilik, rekabet uzmanlarına belgeleri sunmamak için geçerli bir sebep değildir. Uzmanların konuyla ilgili olmayan belgelere erişimlerini engellemeyi deneyebilirsiniz, ancak son sözün uzmanlara ait olduğunu unutmayın.

- Uzmanlar tarafından el konulan belgelerin kopyasını alın ve listesini çıkartın. Uzmanlarca tutulan tutanağı titizlikle inceleyin ve itirazlarınız varsa belirtin. Tutanakları detaylı bir şekilde okumadan ve avukatınıza danışmadan imzalamayın.

7. Yerinde İnceleme Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

Uzmanlara her zaman eşlik edildiğinden **emin olunuz** ve iş birliği yükümlülüğünüz olduğunu **unutmayınız**.

Görevli uzmanların şirketin tüm binalarında, araçlarında ve diğer alanlarında inceleme yapmaya, tüm dokümanları talep etmeye, belge, e-posta, kitap ve evrakları incelemeye ve bunlardan kopya almaya, çalışanlara olaylar ve dokümanlar hakkında sorular sormaya yetkili olduğunu **unutmayınız**.

Uzmanların hangi konularda araştırma yaptığı, ne gibi sorular sorduğu, hangi anahtar kelimeleri kullandığı gibi yerinde inceleme için önem arz edecek tüm bilgiler hakkında **not alınız**.

Haklarınız ve yükümlülükleriniz konusunda emin olmadığınız herhangi aşamada Uyum Departmanı ve Hukuk Departmanı'ndan derhal **yardım isteyiniz**.

Uzmanlar tarafından el konulan veya kopyası alınan bütün elektronik doküman ve belgelerin bir kopyasını **alınız**.

Uzmanlar tarafından sorulan soruların cevaplarının kısa ve konu ile ilişkili olmasına **özen gösteriniz**.

Sorulan sorulara, soru kapsamında kalacak şekilde **cevap veriniz**.

Yerinde incelemenin sonunda Rekabet Kurumu uzmanları tarafından hazırlanan tutanağı dikkatlice **inceleyiniz**.

Düşmanca tavır **sergilemeyiniz**, **panikleymeyiniz** veya incelemeyi **engellemeyiniz/ zorlaştırmayınız**.

Herhangi bir dokümanı yok etmek, bilgisayardan bir dosya silmek, evrakları veya bilgisayarı saklamak veya üçüncü kişileri incelemeler hakkında uyarmak gibi durumunuzu tehlikeye atacak hiçbir uygunsuz harekette **bulunmayınız**.

Doğrudan talep edilmedikçe herhangi bir belge veya bilginin verilmesi konusunda gönüllü **olmayınız**. Cevabına emin olmadığınız konularda yorum yapmaktan **kaçınınız**.

Bilgi veya belge vermeyi reddetmenin hukuka uygun olduğu yönünde açık bir hukuki görüş olmadan bilgi ve belge vermeyi **reddetmeyiniz**.

Uzmanları kendilerine eşlik edecek biri olmaksızın yalnız **bırakmayınız**.

Çekmecelerin ve dolapların kapalı olması, bilgisayarların şifreli olması incelenmelerine **mâni olmayacaktır**.

Uzmanlar tarafından sorulan soruları cevabına emin olduğunuz ölçüde yanıtlayınız. Cevabından emin olmadığınız ve ikrara yönelik soruları yanıtlamaktan **kaçınınız**.

Tüm konuşulanların tam ve doğru olarak tutanağa geçirildiğinden emin olmadan tutanağı **imzalamayınız**.